

Inserati se sprejemajo in velja
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat.
12 " " " " 2 "
16 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se
cena primerno zmanjša.

Rokopis

se ne vračajo, nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravišstvo
(administracija) in ekspedicija na
Dunajski cesti št. 15 v Medija-
ovi hiši, II. nadstropji.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr
za pol leta . . . 5 " — "
za četrto leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrto leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je Poljanski nasip
št. 48.

Izhaja po trikrat na teden in
sicer v torek, četrtek in soboto.

Pred deželnim zborom kranjskim.

Prejšnje čase, ko so deželni zbori imeli še večjo oblast, posebno tudi voliti poslance za državni zbor, je bil sklic njihov jako pomembna dogodka, o kateri je vsa dežela govorila. Zdaj, ko so pa ti zbori, obrani vseh viših pravic, tako rekoč le še nekaki računarski uradi ministerstva in imajo k večjemu še kako postaviti skovati, če jim jo ministerstvo predloži, ali pa tudi smejo sami katero skleniti, ki obvelja, ako je ministerstvu všeč, — zdaj novica o sklicu deželnega zbora nikjer ne naredi velikih govoric, morda še manj ko sklicanje rezervistov in odpuščenih vojakov k navadnim vsakoletnim vojaškim vajam.

Posebno sklicanje deželnega zbora kranjskega je prav brez vsakega efekta po deželi. Ves narod vé, kako je sestavljen, in če smemo rabiti bolj navaden ljudski izraz, bi rekli, da je tako, kakor oznanilo kake slabo znane godbe, da bo kje napravila koncert. „Was kann aus Nazaret gutes kommen“ — kaj imamo nadjeti se od nemškutarske večine? Zadoje izjave glasila nemškutarskih zagrizencev o prikazni barona Žvegeljina v Ljubljani in o njegovi izpovedi pred cvetom nemčurske in poslanske gospode so nam zanesljiv porok, da so ti gospodje podobni tisti ženi, ki je še izpod vode z roko kazala, da je bila trava pristrizena, ne pa pokošena. O takih okoliščinah je gotovo bolje, da deželni zbori nimajo več prejšnjih pravic, kajti od kranjskega bi se mi zdaj ne imeli prav nič dobrega nadjeti, ker nemčurske gospode že preveč poznamo in vemo,

da bi se zdaj njihova zagrizenost v politiki še potencirala.

Nenaraven je ta zbor na dve strani. Prvič ima umetno, po Vesteneckovih in prejšnjega ministerstva umetnostih skovano protinarodno večino, zato je dr. Bleiweis ta zbor imenoval protipostaven; drugič sedé v njem štirje narodni drž. poslanci kranjski: Klun, dr. Poklukar, Pfeifer, Obreza in eden štajarski dr. Vošnjak; razen tega bo dež. predsednik g. Winkler, tudi slovensk poslanec, vdeleževal se razgovorov kot vladni zastopnik. Nasproti tem ima nemškutarska večina edinega barona Taufflerja, ki svoje luči še nikjer ni sijajno pokazal in se toraj volilci njegovi ne morejo prav nič bahati z njim — k večjemu, če je „Schweigen — Gold.“ Na naši strani toraj taka bogatija najboljših, najsrčnejših mož, ki so si na bojišči v državni zbornici vsi pridobili že toliko slave, da smemo ponosni biti ná-nje, na oni strani pa eden sam, ki ni pokazal še nič drugega ko to, da zna strankarske zapovedi z Ljubljane brez premisleka spolnovati. Ali ni to strašna beračija?

Skoro nam je žal za naše vrle junake državnega zbora, da pridejo tu v tako njim nenaključno družbo, kjer se glasovi le štejejo. V resnici pa obžalujemo starost dr. Bleiweisa in radi mu verjamemo, da bi, ako bi ne imel viših ozirov, ne prikazal se nikoli več v ta zbor, kjer za našo in njegovo reč ni upati nobenega uspeha. Sploh pa mislimo, da bodo naši poslanci vsi prišli v zbor le iz tega namena, da bi sedanji vladi s svojo odločnostjo ne delali

še večjih zadreg, ker se nadajo, da, ko bo pometla po težavnejih krajih, se bo tudi na kranjski deželni zbor spomnila. Morda jih nekoliko v zbor kliče tudi še to, da nemčurjem ne prepusté vseh tal, ampak se postavijo na stražo in jim vedno na prste gledajo.

Pozitivnega toraj naši poslanci v tem zboru ne bodo mogli nič storiti, nasvete odsekov in deželnega odbora, v katerem sedi le eden narodnjakov, bodo nemškutarji gotovo sprejemali, naši pa, zavedajoč se čudnih nenaravnih razmer, menda ne bodo stavili posebnih nasvetov, ker bi ne prodrli z njimi. Tako bo zborovanje strašno suhoparno, če ne bodo nemškutarji časa trčili z govori v „Tagblattovem“ zlogu in razlivali žolč čez sedanjo vlado po izgledu dunajskih ustavnikov v državnem zboru.

Pač je vnovič slišati, da med zborovanjem utegnejo biti deželni zbori česki, moravski in tudi kranjski razpuščeni, pa mi tega še ne moremo prav verjeti. Vsaj naši nemškutarji v svesti svoje onemoglosti bodo skrbno ogibali se vsega, kar bi temu utegnulo kaj povoda dati. Kako se bodo naši obnašali, kako taktiko si izbrali, to — se ve da — prepustimo popolnem njihovi izkušeni modrosti in previdnosti. Le to bodi še pristavljeno, da dokler je deželni zbor kranjski tak, kakor je zdaj, je za našo slovensko deželo mrtev.

Politika trmoglavosti.

„Avstrija mora biti nemška, ali je ne bo“, tako je pisala „N. fr. Presse“; in če beremo izjave drugih listov te barve, štrli nam na-

Pijanec.

Našim ljudem podomačil Vilinski.

1. Svatje.

(Dalje.)

„No, ti si mi prava nevesta, ti pa ti. Če že danes, na dan ženitovanja, ko je vse veselo, če že danes tako počneš, tako toguješ, kaj bo še le potlej? Veš, Janko je dober mladenec; če ima kako napako, i—i, kdo je pa brez nje? vsi smo pod napačno zvezdo rojeni.“

„Res je mati, kar pravite; to vem tudi jaz; noben človek ni brez pregreška, tudi Janko ne bo brez njih; pa vendar, mati, pijanstvo je strašno grda pregreha. Janko je dober mladenec, dober ko duša; v vodo bi skočil za-me ali pa v ogenj, vse bi storil; preveč je lahkomisljen; oh, le pogledjte, kako se je že napil, um in pamet si je že podilil ali ga vidite, kako se opoteka?“

„Vidim ga, vidim; a pomisli, da pije, ker ga drugi silijo; vidiš, kako drugi va-nj tišče? Prašnik, njegov oče, poštena duša, ta mu bo že povedal, kar mu gre. Pomisli, da ni vsak dan ženitnina; danes moraš že oko zatisniti, eno ali pa dva, ni drugače. Precej danes ga pa nemoj jeziti.“

„Bog ne daj, mati, da bi ga jezila. Bolj mu privoščim veselje, ko sama sebi.“

„Le mirna, pa tiho bodi, Katinka. Vidiš, ga bo že posvaril Prašnik, njegov oče; le škoda, da je tako prileten; kašelj ga ima, reveža, ki ga skoro v grob položi. Katinka, le vesela bodi, to ti pravim.“

Prašnikov oče, ki so menda kaj slišali, pristopijo h Katinki in podavši jej roko, pravijo: „Pa kaj dela nevesta? Le pogledj ga, svojega ženina, kako ti je poskočen! Janko se zna vesti, vé ti jo ubrati, da malo kateri tako; giblje pa suče se, kakor da bi bil samo živo srebro; prav ima. Ko sem bil jaz v njegovih letih, veš, še obrniti se nisem znal, še spregovoriti si nisem upal. Je že tako, malo mora ponoreti in porazgrajati; če sedaj ne bo, kdaj pa bo? mladost je norost!“

Veseli pa ubogi Janko mora piti, poprej mu tovarši ne dajo miru; pije in pije, da se mu pri očeh belo vidi, da gleda izbuljenih oči kakor rak. Janko je pač dobro vedel, da je nespodobno, če nevesto svojo zaročnico, osamljeno pušča. Hotel se je od tovaršev za nekoliko odtrgati, pa so se mu koj posmehovali. „Janko, le tak otrok ne bodi“, pravi ta; „le tako plašen ne bodi, da bi se koj ustrašil, če

te punica z Dobove pogleda“, pravi logar Filip, le še ga nam prinesite, samo z vodo ga ne zalivajte! danes bomo pili na Jankovo zdravje, da bo vse od mize teklo.“

„Tako je, pritrdi kupec Grabež, pijan kakor muha; danes pokaži, Janko, da imaš pamet, da si ti gospodar v hiši, da si ne daš soliti svoje pameti, Katinka naj reče, kar če.“

„Pojdite na Grintovec kašo pihat, samotarjevo“, se odreže Janko. „Slab gospodar, ki mu hlapec ukazuje; o tem mi nobeden ne zevaj. Za danes je dosti; jutri je še en dan; saj nismo prisegli, da moramo krčmarju vse vino popiti. Pijte ga vi, kolikor ga želite, jaz pa grem, da se malo ohladim. Vse bo plačala možnja Prašnikovega očeta.“

„Tri sto medvedov“, pravi logar Filip, „ne spravljaj me iz dobre volje. Ne dotaknem se ga, ako ti ne piješ. Plačam ga tudi sam lahko, pa za vse. Bodi pameten, Janko. Pusti svojo Katinko, saj je nje mati pri nji. Nobeden ti je ne ukrade. Vzemimo kupice, pa napijmo Janku. Tovarši, posluh! Zapojimo po stari navadi:

Kol'kor kapljic,
Toliko let
Bog nam daj
Na svet živeti
— — — — — !“

sproti ista nestrpljivost. Ker se je od cesarja Jožefa sim v Avstriji germaniziralo, ker so se prezirale narodne pravice, ker je strogi centralizem zaduševal samostojno gibanje drugih narodov, le nemškemu dal prost razvitek ter prednost v vseh zadevah, ta zastarana krivica zdi se našim nemcomanom pravica in edino avstrijsko pravo, neovrgljiva državniška močrost in lastnina nemškega naroda. Ker so Slovani do zdaj bili državljani druge vrste, nekaki paria, iz tega sklepa kratkovidni filister nemškega ali ponemčenega mesta, da mora tudi v prihodnje tako ostati, da je to stvar, ki spada k bistvu avstrijske države in se premeniti ne dá.

Pa ti ljudje so vse najnovejše dogodke prespali, in nočejo priznati in videti velikega napredka, ki so ga Slovani v najnovejšem času storili na literarnem in političnem polju. Nemški Avstrijanec je podoben starejšemu bratu, ki je po očetovi smrti prevzel gospodarstvo. Svoje mladoletne brate je porabil za delo, pa besede nemajo nobene in tudi plače nobene. Kedar pa mlajši bratje dorastejo, zahtevajo plačo za svoje delo, ali pa svojo doto; zastonj ne marajo več za brata delati in molčati pri hiši, kakor hlapci, ko so vendar ene krvi z gospodarjem, in bi morali biti tudi istih pravic deležni. Kaj koristi starejšemu bratu, če se upira, če kaže na mladost in neskušnost svojih bratov, če jim stokrat reče, da bodo drugje še slabše imeli, če še tako dokazuje, da je le on za gospodarja sposoben, in da jim plačila nobenega ne more dati. Oni bodo sklicali se na svojo polnoletnost, in poiskali si zagovornikov, ter tožili brata za doto; njemu ne bodo hoteli dalje služiti, postavili se bodo na lastne noge.

Ravno tako je v Avstriji po smrti absolutizma prevzel gospodstvo države najstarejši brat Nemec. Prvi za njim je dorastel Madjar in zahteval svoj delež; še le po dolgem pravdanju ga je tudi dosegel. Zdaj so pa dorastli v politiki tudi slovanski narodi, Čehi, Poljaki in Slovenci. Oni nečejo kar brez vseh pravic pri hiši ostati, ampak zahtevajo ali ravnopravnost z nemškim bratom, ali pa svojo doto, in potem ločitev, to je federalizem. Nemški brat se sicer trudi dokazovati, da le njemu gospodarstvo gre, da drugi nemajo nobene pravice

do kake dote, da za ravnopravnost niso sposobni itd., pa to mu vendar ne bo nič koristilo; slovanski narodi so si že poiskali svoje zagovornike, ki so v postavah izvedeni, in ti zagovorniki bodo pravdo tako dolgo mešali in obračali, da mora slednjič pravica v veljavo stopiti, in slovanski narodi svojo samostojnost v okviru države zadobiti.

Pa nemško-liberalna stranka se naslanja na politiko trmoglavosti; ona neče videti, da so Slovani že dorastli in sposobni za samoupravo in za ravnopravnost, ter hoče, da bi vse pri starem ostalo, da bi Slovani naprej molčali, če vidijo Nemce samovoljno vladati. Nemške občine sklepajo resolucije, da slovanski jezik ne sme v javno veljavo stopiti, da ne sme z nemškim enakopraven biti, da mora Avstrija nemška biti in ostati. Pa kaj jim bodo koristile te resolucije? Slovani so se zavedli svojih pravic, ter jih ne bodo več popustili; oni so dorastli, in nečejo ostati brez veljavne besede v državi.

Naj sklepajo nemške občine, kar jim drago, Slovani vedó vendar, kaj jim gre, in si tega ne bodo dali po nobeni ceni vzeti. Da se pa ustavoverci branijo, pripoznati ravnopravnost slovanske narodnosti, to kaže njih slab politični razum, ker hočejo vladati Slovanom na kljub samo za nemštvo. Kako zamore vzdržati se država, ktere dobra polovica je slovanska, pa se ta polovica v eno mer žali in nazaj déva.

Oni vidijo, da je cesarjeva volja, sprijazniti se s Slovani; oni vidijo, da so take misli vsi merodajni krogi in više plemstvo; oni vidijo, da priznavajo Slovanom bodočnost že vsi tuji narodi, kakor Angleži, Francozi, Lahi itd.; pa vendar ne odstopijo od svoje trme, si zakrijejo oči, da ne vidijo napredka Slovanov, ter pravijo: „To nas nič ne briga, mi smo rojeni za to in imamo prisejeno pravico, da v Avstriji vladamo, Slované pa na steno pritiskamo!“ Ali je mogoče, s takimi ljudmi govoriti, kakor je na pr. stari Schmerling, ki je rekel, da je dosti, če so ljudske šole v materinem jeziku, vse drugo mora biti nemško!?

Takih ljudi se beseda ne prime, podučili jih bodo dogodki.

Politični pregled.

Avstrijske deiele.

V Ljubljani 2. junija.

Že večkrat omenjeni in tudi po drugih, zlasti dunajskih listih **citirani članek** v „Laibacher Zeitung“ se glasi tako:

„Državni poslanec kranjskega velikega posestva, sekcijski šef baron Schwegel, se je te dni svojim volilcem predstavil in v govoru, ki je bil s pohvalo sprejet, oostro grajal vladno sistemo koalicije, trdeč, da ta vlada ni izpolnila nič od tega, ker je v prestolnem govoru obljubila. Za nas ta sodba ni merodajna; on vidi stvari iz svojega stališča.

Mi smo te misli, da če do zdaj niso še vse obljube prestolnega govora izpolnjene, bodo se še izpolnile. Lepi poklic Taaffejev, spraviti avstrijske narode, še ni dovršen in še ni postal nemogoč, kolikor ovir se mu tudi stavi. Ustavoverec baron Schwegel imel bi še le potem pravico, sedanjo vlado obsoditi, ko bi mogel dokazati, da bi bilo ustavoverno ministerstvo željam avstrijskih narodov bolje ustreglo ali ustreči zamoglo. Videli smo pa že, kaj ustavoverna stranka zna; Avstrija se nad njimi deli pač ne more veseliti. Vrgla je iz sedla svoje lastno ministerstvo, potem ko ga je dolgo let trpinčila, in ko se je od nje zahtevalo, naj iz svoje srede imenuje nove može, ki bi vlado prevzeli, ni hotela ali ni mogla temu klicu zadostiti. Zdaj pa nasprotuje ministertvu koalicije ravno tako odločno, kakor je nasprotovala svoji lastni vladi. Kako bi se še le upirala ministertvu desnice? Kakošno vlado neki hoče ustavoverna stranka?

Prašali pa bi to stranko in gospoda poslanca barona Schwegela, ki mu ministerstvo koalicije ni po godu, pa bi mu bilo ministerstvo desnice še menj po godu, ali se dá misliti, da bi 25 milijonov nenemških narodov z zaupanjem gledalo na vlado, ki bi bila sestavljena iz samih nemških strankarjev? Ali bi zamoglo tako ministerstvo doseči spravo narodov v Avstriji? Ali mar ni nič ležeče na tem, kako mislijo nenemški narodi monarhije?

Gospod poslanec in tisti, ki so mu ploskali, naj bi vendar premislili nasledke že toliko časa trpečega boja med narodi, potem ne bodo tako oostro obsodili to vlado koalicije in nje predsednika.

Janko nevoljno prime za kozarec, trči in ga v dušku izpije. „Tako je prav, Janko, dobro, živio! Pa še na zdravje tvoje neveste.“ Janko ga je imel že zdavnaj preveč. Pogleda na Katinko; s pogledi sta se vjela; zdelo se mu je, kakor da ga je svarivno pogledal njegov angelj varh. Janko bi bil rad vse popustil, pa šel od teh pijanih ljudi, ki so jeli kvantati in grde pesmi kruliti. Pa kaj? poprej bi bilo volka strah ko pijanca sram.

Stari mlinar Prašnik stopi mednje in pravi, da za danes bo pač dosti. Vsi omolknejo videvši poštenega moža. „Sedaj pojdemo domu; ako hoče pa še kdo ostati, ne brani se mu.“ Kriče in vriskaje odidejo svatje. Godci zagodejo svatom in pa mladim dvema še eno za odhodno. Mlinarjevi se pa odpeljejo v mlin, na svoj dom. Janko je bil ves z uma; ležal je na vozu kakor klada. Nevesta pa si je skrivaj brisala solzne oči. „Katinka, jej mati pravi, „ne bodi taka; to ni nič. Drži se, kakor da bi ne bila nič slišala in videla. Le malo potrpi, bo že bolje.“

2. Medene nedelje.

Tudi še drugi dan je bilo veselo in vse dobre volje. Godci in petje in ples, jesti in

piti, vsega dovolj. Zakaj tudi ne? saj so bili svatje bogati. Vse je rajalo kakor včeraj, samo enega so pogrešali — Janka ni bilo. Katinka ga išče po mlinu, gre na pod in ustajo, pa nikjer ga ne najde; naposled gre še v paždbo in tu ga vidi na lesah sedečega, z rokama glavo podpirajočega.

„Janko, za čemu se tako odteguješ? Vse si objokan, kaj pa ti je?“

„O blaga duša! Tak sem te razžalil, v tako veliko žalost sem te pripravil, pa me še prašaš, kaj da mi je?“

„Dragi moj, ne govori tako; ne razumem te; nič me nisi razžalil, nič hudega se ni zgodilo.“

Katinka, ti si res dobra duša. Tako grdo sem se včeraj obnašal, tako surovo, da se še danes sramujem svojega vedenja. Jaz ne zaslužim, nisem vreden, da si z mano tako ljubeznjiva. Ti nesrečni tovarši! da sem bil tako neumen, da so me na led izvodili.“

„Ne, Janko, ne; tega ti nisem téla klicati v spomin, tudi svariti ne; prav za prav ti še kriv nisi. Svatje so imeli svoje veselje, ti jim ga pa kaliti nisi hotel. Sedaj pa tiho bodi, vse bodi pozabljeno.“

„Naj me, ne vem kaj bi rekel, če bom še

kdaj tak zverinski nemarnež. Nikdar se ne bo kaj takega zgodilo ko sinoč, nikdar, dokler sem živ ne, lahko bi prisegel.“

Prime ga za róke in odide z njim v mlin.

Njuni starši so se jako veselili, videvši, da sta si zopet dobra, kakor golob in golobica, v ljubezni in slogi. Gostje vstanejo, da bi šli v krčmo; pa Janko se z mesta ne makne. Nagovarjali so ga z lepo in tudi zbadljivo, ali ker se Janko za vse lepe in dobre besede nič ne zmeni in ker se izgovarja, da ga zelo glava boli, odidejo gostje sami. Katinka je bila na tistem vesela; stari oče in stara mati sta bila pa tudi vesela, ker sta upala, da se bo vse na bolje obrnilo.

Mlada dva sta bila odslej popolnoma srečna in zadovoljna; stara dva pa sta na novo oživela, bi dejal, da sta se pomladila. Stara mlinarica je kaj rada imela mlado svojo snaho, je bila pa tudi delavna in ročna, pametna in razumna. Za kar je prijela, vse jej je šlo gladko spod rok. Janka je bila sama dobrota. Bolj priden ko poprej; ne trenutek ni postajal, nikoder se ni hmotal. Novce, ktere je zaslužil, te je shranil, krčma in pijača mu še na misel ne prideta. Doma je bilo vsega zadosti, čegar je bilo treba. Tak mir, taka tihota je vladala

Rekel je baron Schwegel svojim volilcem tudi, da je ustavoverna stranka edina državna stranka, in da je on prepričan, kako mero-dajni krogi zaupajo v zvestobo in pravo domoljubje ustavovorne stranke, in da v kratkem pričakuje prevrata na ko-rist tej stranki.

Ne bomo preiskavali, ali so bile take izjave potrebne in koristne v Kranjski deželi, ki je tako miru potrebna. Tudi ne vemo, v katere kroge sega vpliv gospoda poslanca in za katere kroge je govoril; mi samo to dobro vemo, da državna stranka ni samo ustavoverna stranka, — ker to bi bilo slabo za Avstrijo, — zvestoba in domoljubje se najde tudi drugje, ne samo pri ustavovercih. Kar se pa tiče prevrata na korist ustavovorni stranki in baronu Schwegelu, smo te misli, da bi tak prevrat ne bil na blagor Avstrije.

Zdaj, ko to pišemo, mudi se naš **cesar v Pragi**. Mesto je bojda krasno okinčano. Čehi hočejo pokazati svojo ljubezen in zve-stobo do vladarja, od katerega pričakujejo, da jim bo dovolil tiste človeške pravice, ki jim jih ustavoverci neprestano odrekajo. Četo po-tovanje nema družega pomena, imelo bo vsaj ta nasledek, da se bo cesar sam prepričal o lojalnosti Čehov in Nemcev v deželi. Nemško-judovski listi namreč v eno mer trobijo v svet, da je le ustavoverna stranka prava državna stranka, da pa drugi narodi in druge stranke ne marajo za Avstrijo, ter skrbijo le za se. To hudobno obrekovanje se bo v Pragi na laž postavilo, ko bo cesar sam videl, kako častno in slovesno ga bodo pozdravljali Slo-vani. Pa tudi zastran nemških Pemcev bodo ustavoverci na laži ostali. Na umeten način so namreč prouzročili tiste resolucije po nemških mestih, v katerih se pravi, da so nemški pre-bivalci češke dežele vznemirjeni, da so v ve-ličih skrbih itd., ker se hoče Čehom ravnopravnost dati. Nemški Pemci pa se bodo ce-sarju tudi poklonili, izrekli mu svojo udanost, ter ne bodo kazali nobene nezadovoljnosti.

Liberalni listi čenčajo, da pride cesar v Prago kot zaščitnik ustave. Ti ljudje imajo pač le zmirom svojo ustavo in zopet le ustavo na jeziku, ono ustavo, ktere volilni redi jim take privilegije dajejo. Pa cesar ne pride v Prago kot zaščitnik ustave, ampak kot zaščit-nik avstrijskih narodov, in hoče pokazati, da mu je tudi češki narod ljub in drag, in da ga

v Prašnikovi hiši, da se nobeden ni mogel pre-čuditi. „Kdo bi bil mislil“, so dejali, „da bode pri Prašnikovich taka zadovoljnost?“ „Hm, pa je tudi žena za to“, odvrne drugi, tako „snažne pa tihe in potrpljive gospodine, stavim kaj, da je ne najdemo z lepa.“

Star mlinar je imel že precej letnih križev; nekaj let sem je hudo pokašljeval in zadnje dni je vedno bolj bolehal. Zdravnik je rekel, da ima sušico. Drugi so mu pa le še upanje dajali, da bode brzo zopet okreval. A Prašni-kov oče so bili razumen mož in dejali so: „Dolgo sem že na svetu in marsikaj sem vžil, dobrega nekaj, slabega pa največ. Čas je in primoran sem — leta me tarejo, leta — da se umaknem s tega sveta. Zdaj mi je misliti na smrt in na večnost. Stari mlinar je veliko zrna smel, sedaj sedaj si sam na vrsti.“

„Očka, očka“, pravi Katinka, „čemu ste tako otožni? izbijte si iz glave tako žalostne misli. Zdravi ste še, močni tudi, krepki od mladih nog; le verjemite mi, Bog vas bo še dolgo ohranil.“ (Dalje prih.)

ne bo pustil dalje zatirati, čeravno je ta slo-venskega plemena.

O notranjem položaju piše polj-ska „Gazeta Narodova“, da se je poslednji čas precej sčistil. Iz početka je Taaffe mislil naslanjati se na obe stranki. Ker so mu pa ustavoverci vsako pomoč odrekli, moral se je približati avtonomistični stranki, in to je ravno dobro. Konrad in Kriegs-Au se podata v to ministerstvo, Horst pa se bo iz njega odlučil, ker ne popusti svojih centralističnih in usta-vaških simpatij, ter tako le neslogo dela v ministerstvu.

O Stremayru pravijo, da se bo udal, ker mu je ministerski stol ljubši, ko politični princip.

Časnik „der mährisch-schlesische Corres-pondent“ prinaša prav dober članek o **nalogi Avstrije**. On pravi, da iz Avstrije ni mogoče narediti narodne države, v tem smislu narodne, da bi en sam narod bil merodajen in odločilen, da bi en sam narod vtisnil državi svoj značaj in diktiral jej svojo voljo, — ker v Avstriji ni noben narod tako močan in mnogoštevilen, da bi potlačil druge. Nasprotno mora Avstrija zadovoljiti vse narode, in osnovati si tako ustavo, ki bo ugajala vsem narodom, ter jih vse branila pred sovražnim vplivom.

Kedar se bodo tako narodi varne in bra-njene videli, kedar bodo spoznali, da so njih svetinje v tej državi najbolje zavarovane, po-tem bodo Avstrijo branili zoper vse sovraž-nike, in Avstrija postala bo močna in srečna, postala bo nepremagljiva, ker bo slonela njena moč na zadovoljnosti ljudstva, in ne samo na bajonetih. — To so pač resnične besede, ki jih ta vladni časnik piše; mi smo ravno to trdili že pred leti, pa gluhih ušesom; zdaj priznavajo že vladni krogi resničnost te ideje; naj bi bili to že prej spoznali, potem nas ne bi bilo treba tolikrat konfiscirati, kakor se je to zgodilo pod vladno Lasserjevo.

Vnanje države

Za nadzorovanje **turške** uprave hoče se osnovati po nasvetu angleške vlade me-d-n-a-r-o-d-n-a-k-o-m-i-s-i-j-a. Ta komisija bo imela bojda sledeč delokrog: Razun vojnega mini-sterstva, ki se bo sultanu pustilo za obrambo njegove časti in veljave, prevzela bo evropska komisija celo vladno osmanske države. Angleški poročnik Göschen bo prevzel bojda finance; drugi bodo vodili pošto, telegraf, pravosodje, trgovino itd. Za svojo brambo bodo imeli ti diplomati več vojnih ladij, ki bodo pred Cari-gradom stale. Tako bodo tedaj Turka čisto pod kuratelo deli. Prav je.

Ob enem so stavili diplomati do turške vlade vprašanje, kaj misli ona storiti v zadevi Črnogore, da jej izroči zgovorjeno ozemlje, v zadevi Gracije, da poravna z njo meje, in v zadevi Armencev v Aziji, ki zahtevajo versko svobodo, in imajo po berlinski pogodbi tudi pravico, to zahtevati.

Iz Rusije se poroča, da bodo „zem-stva“ (deželni zbori) več pravic dobila; to bi bil tedaj nekak začetek ustavnega življenja. Pravijo, da je to pridobil general Loris-Melikov.

Albanci so postali needini med seboj. Razprli so se mohamedanski in katoliški Al-banci. Tudi je velika nezadovoljnost med ljud-stvom, ker mora toliko oboroženih mož vzdr-žavati, o katerih se sploh ne vé, čemu so zbrani, ker se ne lotijo ne Črnogorcev, ne Srbov, ne Turkov; ker si menda vendar ne upajo prav. Stvar se nam je koj iz početka predolgo vlekla, zato smo že precej tačas mislili, da z Albanci

ne bo tako hudo, kakor se je pisalo. Ker pa nismo hoteli brez uzroka dvomiti nad hra-brostjo Škipetarov, čakali smo dejanj. Kakor videti, se bo pa cela stvar v nič razkadila.

Med Bolgarijo in Rumunijo so nastale prijaznejše razmere. Rumunski poslanik Sturdza je šel v Sofijo, da vse poravna, kar jim je šlo navskriž.

V Belem gradu se delajo velike priprave za sprejem bolgarskega kneza, ki pride v kratkem tje.

Izvirni dopisi.

Iz Maribora, 31. maja. († Franc Kežman, stolni dekan.) Včeraj smo tukaj spremljali do hladnega groba visokočastitega gospoda stolnega dekana Franca Kežmana, ki so po dolgi hudi bolezni v soboto zjutraj v gospodu zaspali. Ker so bili rajni gospod silno pohlevnega značaja in nikoli niso radi med ljudi šli, če ni bilo treba, in ker zaradi svoje bolezni že skoro čez tri leta niso mogli iz sobe, jih res veliko ljudi niti poznalo ni po osebi. Vendar kdor jih je kedaj poznal, bil jim je takoj iz srca udan, ker so bili blaga, ponižna in odkritosrčna duša, kakoršnih ni mnogo.

Prav zavoljo tega se v javnost ni veliko od njih izvedelo, dasiravno so bili za se in v svojih službah vesten duhoven in zvest slu-žabnik Gospodov. Njihovi vikši so to spoznali ter so jih vedno više povzdigovali, ne da bi se bili kedaj sami za višje službe poganjali. Jako živo in ginljivo so to prečastiti g. Kosar v pogrebem govoru v obilnem številu zbra-nemu ljudstvu in duhovništvu pred oči posta-vili ter vmes glavne dogodke njihovega živ-ljenja vpletali.

Rajni Kežman so bili rojeni 8. decembra 1812 v Dobovi pri Brežicah, in ko so v Celju in Zagrebu srednje, in v Gradcu in Celovcu višje šole dovršili, bili so 4. avgusta 1835 du-hovnik posvečeni. V dušnem pastirstvu so slu-žili kot kaplan v Lučah od 1836—1838 v Šoštanju od 1838—1840, pri sv. Janžu na Peči kot provizor do 1841; potem pri sv. Martinu pri Slov. Gradcu kot kaplan do 1843, in v Mozirju do 1845. Iz Mozirja so prišli za župnika v Zreče pri Konjicah, od koder so se l. 1853 preselili v Šoštanj in l. 1855 v Pišce, Dne 1. marca 1864 so bili pozvani za korarja stolne cerkve Lavantinske škofije in 27. de-cembra 1870 so bili postavljeni za stolnega dekana.

Kot zvestemu sinu katoliške cerkve in slovenskega naroda se spodobi, da jim s temi versticami tudi „Slovenec“ postavi majhen spominek. R. I. P.

Domače novice.

V Ljubljani, 2. junija.

(Prav takó!) Črnomeljско mesto je izvo-ila za častnega meščana grofa Taaffeja in to obhajalo slovesno z razsvetljenjem mesta. Cir-kniški trg pa je za častne tržane imenoval grofa Taaffeja, deželnega predsednika Win-klerja in dr. Vošnjaka. Tako že najmanjša me-sta in trgi prekosijo Ljubljano, ki se pod nem-škutarsko mōro res ne more speti do kakega vzvišenejšega dejanja. Koga li bodo ljubljanski mestni očetje imenovali za častnega meščana? Morda Herbsta ali Žveglja.

(Norišnica) na „Studentcu“ je zdaj zunaj in znotraj tako dodelana, da se bodo blazni ta mesec dol preselili.

(Deželni predsednik Winkler) je zdaj obiskoval srednje šole in dekliško pripravnišnico in vadnico ter povsod pokazal enako zanimanje za napredovanje poduka.

(Z Mengša) ima „Tagblatt“ v torek o dogodbah pri procesiji na sv. Telesa dan čisto napačno poročilo. Nam je dogodka nadrobno znana, a vendar bomo počakali, predno kaj spregovorimo, konca preiskave, ktera se bo v pondeljek pričela po ukazu sl. ljubljanskega škofijstva v tej zadevi zoper gospoda župnika mengiškega.

(Brzovlak) med Dunajem in Trstom se je 1. t. m. že zopet pričel po starem, tako da zdaj dunajske jutranje liste dobivamo v Ljubljano že zvečer.

Razne reči.

— Zabavnika „Alte und Neue Welt“ prišel je že na svetlo 14. snopič, k obsega: Basilus der Grosse. Von Adolf Stöber. Euphorisyne. Von L. von Heemstede. Dichter-Studien. Von Dr. Franz Alfred Muth. 1. Alexander Kaufmann. Tante Lisbeth. Novelle von Jutta Berthen. Feld- und Wald-Musikanten. Von Dr. Sterneberg. Das Volk des Südens an Fest- und Werkeltagan. Monte Bergine. Von C. Cin. Der Herr Better. Von Philipp Laicus. Weiser Rath. Von Franz vom Rheine. Oberammergau und das Passionspiel. B. Grashof. Hausapotheke für's Volk. Die Mistel. Von Dr. J. A. Schilling. Allerlei: Andreas Hofer Vertrauliche Correspondenz. Die letzte Fahrt. Guido von Arezzo. — Rothe Haare. — Statistisches. Die Eröffnung des englischen Parlaments. Der hl. Johannes von Nepomuk. — Glasurkunden. — Ein rothes Land. — Räthsel — Rebus. — Auflösung des Preis-Rebus auf S. 384. Podobe pa so: Basilus der Grosse. Orig.-Zchg. von J. Lang. — Andreas Hofer empfängt in der Hofburg zu Innsbruck des Kaisers Huldbezeuge. Nach dem Gemälde von Franz Defregger. — Die letzte Fahrt. Nach dem Bildwerk von F. M. Milier. — Der verlorene Sohn. 2. Nach Joseph Ritter von Führich. — Guido von Arezzo vor Papst Johannes XIX. Nach dem Gemälde von Professor Giuseppe Bertini. — Der verlorene Sohn. 3. Nach Joseph Ritter von Führich — Hohenschwangau. Orig.-Zchg. von A. Zollinger. — Der Britten-Königin Auffahrt zur Parlaments-eröffnung. Nach einem englischen Original. — Vsako leto izide 18 snopičev, to je vsake 3 tedne eden z mnogimi podobami in oljnato brezplačno premijo „Leon XIII.“ ali pa „angeljski pozdrav“, ki je vzlasti jako krasna in se more po 24 kr. snopič prejemati v vsaki knjigarni ali pa naravnost po pošti.

Umrli so:

19. maja. Neznane, umirajoč prinešen, bojda iz Črnuč.
20. maja. Karel Seidel, pisac, 28 l., za jetiko.
21. maja. Jur Lapajne, krojač, 63 l., za poštajno; Neža Gašperič, udova, 84 l., za rakom.
22. maja. Jakob Belič, stražnik, 53 l., za jetiko; Jovana Turšič, hišnika otrok, 16 dni, za božjastjo; Marija Skopec, postrežnica, 55 l., za mrtudom.
24. maja. Valant Strel, brusac, 63 l.
25. maja. Barba Denkl, šivilja, 56 l., za božjastjo; Kastr Marinko, mestna reva, 70 l.; Jožef Sušek, mizar, 26 l., vnetje možganske kože; Lena Bevdíč, gostačka, 56 l.; Roza Zakrajšek, delaven otrok, 2 1/2 l., za vodenico; Matija Stalzer, gostac, 72 l., za slabostjo; Luka Matula, vojak 22 l.
26. maja. Urša Žnidaršič, gostačka, 55 l.; Aleksandra Wiesler, uradnika hči, 32 l., za razsedeno krvjo;

27. maja. Ana Müller, zasobnica, 78 l., za slabostjo; Jožef Vodnik, kovač, za jetiko; Jožef Cepin, gostac, 60 l., za slabostjo; Franc Trampuš, gostac, 55 l., za vodenico.

Dobro dolenjsko vino,

naravno in popolno nepokvarjeno
se dobiva po manjši in večji meri pri

„Dolenjen“

(1) na Starem trgu h. št. 11.

Časnik za vrtnarje.

V Frauendorfu na Bavarskem izhaja vrtnarski časnik „Vereinigte Frauendorfer Blätter“, ki ga izdaja bavarsko vrtnarsko društvo v Frauendorfu. Ta časnik se posebno priporoča vrtnarjem, sadjerejcem, vinorejcem, kmetovalcem in gozdarjem. Cena za pol leta po pošti 3 marke, celoletno 6 mark ali 4 gl. a. v. Naroči se lahko pri vseh bukvarnah. Za premijo se dobi vsako leto en zaboj različnega semena. V tem časniku nahaja se poleg raznih člankov tudi mnogo podob. Vsako leto se oglašja več naročnikov. Kdor si hoče list ogledati, dobi eno številko zaastonj.

V Frauendorfu, pošta Vilshofen na Bavarskem.

Založništvo lista:

„Frauendorfer Blätter“

(2) (bratje Fürst.)

Prsne in pljučne bolezni

naj bodo kakoršne koli, ozdravi najgotovješe po zdravniškem ukazu pripravljeni v Avstro-Ogerski, v Nemčiji, Franciji, Angliji, Španiji, Rumuniji, Holandiji in Portugalski varovani

Wilhelmov

snežniški alop iz zelišč

Ta sok je posebno dober pri bolečinah na vratu in prsih, hripi, hripavosti, kašlju in nahodu. Mnogi se imajo le temu soku za mirno spanje zahvaliti.

Ta sok je tudi za zdrave dober pri megletem in slabem vremenu, da se ne prehlade.

Zavoljo svojega prijetnega okusa je dober za otroke, potreben pa vsem, ki so na pljučnih bolni. Potreben je tudi pevcem in govornikom zoper hripavost.

Oni p. n. kupci, ki želé pravi snežniški alop iz zelišč, katerega izdelujem že od leta 1855, naj zahtevajo izrekoma

Wilhelmov snežniški alop iz zelišč.

Pri vsaki flašici je tiskan navod, kako naj se rabi.

Ena zapečatena izvorna flaša velja 1 gl. 25 kr., ter jih ima na prodaj zmirom frišne

Franc Wilhelm,

lekar v Neunkirchen pri Dunaju.

Za zavitek se računi 20 kr. (11)

Pravi Wilhelmov snežniški alop iz zelišč imajo na prodaj na Kranjskem samo:

V Ljubljani: Peter Lassnik.

V Postojni: Anton Leban, lekar; v Kranji: Karel Šavnik, lekar; v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Novem mestu: Dom. Rizzoli, lekar.

P. n. občinstvo naj zahteva izrekoma Wilhelmov snežniški alop iz zelišč, ker tega le jaz izdelujem; neki Julius Bittner izdeluje tudi nekak snežniški alop iz zelišč, pa tistega ni treba vzeti, ker je le po mojem ponarejen, pa ni tako dober.

Vis. čast. gosp. cerkvenim predstojnikom

se priporoča in ponuja za službo orglavca in cerkvenika izurjen organist blizo 40 l. star, prost in tudi v sadjereji zveden, ki je take službe že več let opravljal. Več se izve pri opravništvu „Slovenca.“

Denarstvene cene 1. junija.

Državni fond.	Denar.	Blago
5%, avstrijska papirna renta	72.50	72.60
5%, renta v srebru	73 10	73.20
4%, renta v zlatu (davka prosta)	88.40	88.50
Srečke (lozi) 1854. l.	122.25	122.50
„ 1860. l. celi.	129.75	130.—
„ 1860. l. petinke	131.—	131.50
Premijski listi 1864. l.	171.—	171.50
Zemljiščne odveznice.		
Štajarske po 5%,	105.—	105.50
Kranjske, koroške in primorske po 5%,	101.—	101.—
Ogerske po 5%,	94.50	94.75
Hrvaške in slavonske po 5%,	93.25	93.75
Sedmograške po 5%,	93.—	93.50
Delnice (akcije).		
Nacionalne banke	832.—	834.—
Unionske banke	107.60	107.80
Kreditne akcije	275.70	275.90
Nižoavstr. eskomptne družbe	790.—	800.—
Anglo-avstr. banke	137.—	137.25
Srečke (lozi).		
Kreditne po 100 gl. a. v.	179.50	179.75
Tržaške „ 100 „ k. d.	123.50	120.—
„ 50 „ „ „	62.50	65.—
Budenske „ 40 gl. a. v.	44.25	45.—
Salmove „ 40 „ „ „	52.50	53.—
Palffy-jeve „ 40 „ „ „	42.—	42.50
Clary-jeve „ 40 „ „ „	43.50	44.—
St. Genois „ 40 „ „ „	45.—	45.50
Windischgrätz-ove „ 20 „ „ „	37.—	37.50
Waldstein-ove „ 40 „ „ „	33.50	34.—
Ljubljanske	23.50	24.—
Srebro in zlato.		
Ces. cekini	5.53	5.54
Napoleonsd'or	9.36	9.37

V Avstro-Ogerski, Nemčiji, Franciji, Angliji Rumuniji, Španiji, Holandiji in Portugalski varovani

Wilhelmov

čaj za čiščenje krvi proti protinu in putiki

je edino pomagalo

spomladansko zdravilo.

Devoljeno od	Poskušeno	Vsled patenta
ces. kancelije.	in	Nj. Velič. se
Dunaj	za dobro	ne sme pona-
7. grudna	spoznano.	rejati.
1858.		Dunaj 12. maja
		1858.

Ta čaj očisti ves život, on preiše celo telo in vse bolezni iz njega prežene.

Za zmirom ozdravi protin, putiko, trganje, odprte rane in zastarele bolezni v nogah, spolske bolezni, kraste, gobe, lešaje na životu in v licu, in sifilitične bule.

Posebno dober je pri bolnih jetrih, pri hemoroidah, pri zlatenici, okrepča slabe žile, odpravi bolečine v rokah in nogah, v želodcu, zaprtje v spodnjem telesu, polucije, tok pri ženskah itd.

Bolezni, kakor škrofeljne, bule in enake odpravijo se hitro in dobro, če se ta čaj skoz več časa pije, ker ima to moč, da vse razveže, in na vodo žene.

Pravega izdeluje le

Franc Wilhelm, v Neunkirchen pri Dunaju.

En zavitek, na 8 kosov razdeljen, po zdravniškem ukazu pripravljen, z navodom v raznih jezikih, velja 1 gl in 10 kr. za zavoj.

Svarilo. Varovati se je ponarejenih reči, in zmirom se mora zahtevati „Wilhelmov kri čistilni čaj zoper protin“, ker se izdeluje več takih ponarejenih čajev zoper protin in putiko, pred katerimi vsacega svarimo.

Pravi Wilhelmov kri čistilni čaj zoper protin in putiko imajo na prodaj:

Peter Lassnik v Ljubljani,

Anton Leban, lekar v Postojni, Karl Šavnik, lekar v Kranji, Fr. Wacha, lekar v Metliki, Dom. Rizzoli, lekar v Novem mestu.

J. Blaznikovi nasledniki v Ljubljani.